

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Idő küldendő a lap szerkesztéséhez minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adandók. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt.
HIRDETÉSI DÍJ:
Ot-hatásos példát egyszeri beiktatásért 5 kr. — Helygödj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitóné 4 hatásos példát 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája, Főplacz, Sz. Nagy Károly-ház.

Idő küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény gyűjtésére az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések.

Az elnémult madársereg.

„Szár az ágon hallgatag ajakkal
Meddig ültök csüggedt madarak?
Nincs talán még elfeledve a dal,
Melyre egykor tanítottalak!”
T o m p a.

(T.) Ha olyan szíves lesz az igen tisztelt közönség és átolvassa sorainkat, mondani fogunk neki valamit, a mi, ha megfigyeli, kárára válni nem fog, mert meg fogja őt tanítani arra, hogy tulajdonképpen mi a parlamentális élet ott, a hol még csak kezdők az emberek s a hol a vezéri kar a nagy közönséget nem önálló gondolkodásu függetlennek, hanem egy tábori testnek nézi, melyet eszközül használhat föl céljaira.

Figyelembe méltóztattuk-e venni például ama táviratot, mely csak a napokban jelent meg s a »Vakit« című török lapnak ama sorait idézi, melyekben figyelmezteti Ausztria-Magyarországot, hogy a mint most maga is láthatja: Boszniában és Hercegovinában a lázadást nem a kormányzás, hanem az igazságok idézik elő, és mert ebből Ausztria-Magyarország is meggyőződhetett, hogy t. i. a panszlavizmus nemcsak Törökországnak, de neki is halálos ellensége, hát hogy itt lenne az ideje, hogy e két hatalom szövetséget kössön egymással.

Hogy pedig e táviratot ellenzéki lapjaink mai napság még csak észre se fogják venni, azt én nagyon jól tudtam, noha az emberi természetben fekszik felkarolni mind azt, a mi neki örömet okoz. Annál sajtóságosabb tehát, hogy ellenzéki lapjaink eme táviratot még csak észre se vették, noha föltételeznünk kellene, hogy a török iránt mutatott ama nagy barátság nál fogva egy ily ajánlat nekik örömet okoz, s mikor a »Vakit« közre bocsátotta, okvetlen számított arra, hogy eme igen fontos ajánlat a magyar lapok által fel fog karoltatni. És ime se szó, se hang!

Nemde hogy ez furcsa dolog? Annál inkább furcsa dolog pedig, mert egy osztrák-magyar és török szövetség, mikor a panszlavizmus reánk nézre is naponta fenyegetőbb kezd válni, igen kívánatos valami és pedig a nélkül, hogy veszélyt hor-

dana méhében. Viszonyok és körülmények egészen kedvezők és utálnak egy ily szövetségre, mely senkit nem fenyeget, csak az illetőket biztosítja. S ime ma, mikor e szövetség kivánatos is, lehetséges is, ellenzéki lapjaink mélyen hallgatnak, nem emelkedik részükről még csak egy hang sem, akkor pedig, mikor halálos veszedelemmel járt s félig-meddig lehetetlen is volt, akkor meg a lázításig menő ordítással követelték.

Ugyan mondja meg nekünk a tisztelt olvasó, nem talál-e ebben ő maga is valami különösét, mert hát kérem az egész parlamenti élet titka abban fekszik: az ily jelenségeket felismerni. A mi a közönség az ily jelenségeket föl nem ismeri, addig a parlamenti központnak mindig eszköze leendő tényezővé, öntudatlan tényezővé majd csak akkor válnak, ha majd fölismeri.

Itt tehát, ezen esetről, az egész dolog rejtélyének kulcsa az: miszerint a központi ellenzék tudja és belátja, hogy a törökkel való szövetségkötés jelenleg a lehetőségek között tartozik, sőt nagyon valószínű, hogy meg is lesz, míg az orosz-török háború alatt tudta és belátta: hogy lehetetlen.

Ez az ellenzéki taktika, ezt jól megfigyelni méltóztassanak. Kipuhatólni a közvéleményt, hogy vajjon mit fogadna kedvezően: aztán kipuhatólni: vajjon lehetséges-e, hogy a kormány a közvéleménynek eme ohajtatását teljesítse? — Ha lehetséges? Akkor hallgatni vele és nem indítványozni, (ha csak azt nem látják, hogy a kormány indítványozás nélkül is megteszi, mert ilyenkor a kezdeményezés érdemét kell tőle elragadni), mert ha a dolog igen népszerű s a kormány a közvélemény nyomását maga is kívánja, hogy a dolgot keresztül vihesse? — hát ilyenkor az ellenzék feladata a hallgatás, nehogy a népszerű dolog még népszerűbb legyen s teljesülés esetében a kormányt is népszerűsítse, az ilyeneket tehát az ellenzék ignorálja, — mint például egy most kötetű török szövetséget; — hanem mikor látja, hogy a dolog nagyon népszerű, de kivitethetlen, mint a török szövetség az orosz-török háború alatt volt, — hát akkor aztán latba veti minden erejét, hogy a közvéleményt

felingerelje, a követelést élére állítsa s mert nem teljesíthető, tehát a kormányt népszerűtlenné tegye.

Ime a parlamenti ellenzék taktikája. Ezt felismerni annyi, mint a parlamenti életre éretnak lenni, ezt fel nem ismerni annyi, mint a parlamenti központ eszköze lenni. Mert azt is tudni kell ám, hogy egy parlamenti kormány maga is a nép kegyétől függően, hát ő maga is minden áron azon van, hogy a mi csak lehetséges, megtegye s e szerint az ily követelés, melylyel az ellenzék iszonyatos lármát csap, többnyire gyanus. Nem mondom, hogy mindig, de többnyire. Oda kell tehát a józan ész: megítélni a két fél argumentumait.

Az orosz-török háború alatt tehát, mikor egy török szövetség nemcsak Németországnak, mely határozottan kijelentette, de egész Európának ellene lett volna, mert méhében európai háborút rejtett, — akkor ellenzékünk iszonyatos hangon követelte a szövetséget, most azonban, mikor a német maga is szívesen látná, Európának pedig, mert csakis a béke biztosítékául tekintették, nem lenne ellene semmi kifogása: hát most ellenzéki sajtónk, mint a száraz ágon ülő csüggedt madársereg, mintha már ama török »esők-jasszát« is elfelejtette volna, mélyen hallgat. Teszi magát, mintha aludnék, vagy mintha nem tudna a dologról semmit. És miért?

Mert most e szövetségnek lehetségségét látja.

Az eféle dolgokat kell tehát a közönségnek kitanulnia, hogy sem az egyik, sem a másik pártnak, illetőleg a központnak, eszközeül ne szolgáljon, hanem annak öntudatos megteremtője legyen.

Egy kis barátságos eszmecsere szélsőbéli képviselők közt.

Igy történt:

A tegnapi képviselőházi ülésen Szalay Imre kijelenti, hogy a filoxera bizottságok bírálatára nézve nem tartja Hermann Ottót szakértőnek a mennyiben Hermann azt mondta hogy fuxinnal a bort sárgára szokták festeni és Nyiregyháza egy palack homokból akarta megmutatni, hogy mily szőlőfajok alkalmasak az ültetésre.

Egy percig mozdulatlan fekszik ott, mint a halott. Az ifju remélten fut oda s borzadva szemléli a sápadt arcot, a vérvörös halántéket. Nem tudja, mit tegyen? Hogyan segítsen?
E közben a szép alélt nő fölgyitja szemét s eszmeletével egyszerre visszatér büszkesége is.

— Köszönöm, nincs szükségem semmire, utasítja el a segítségre sietőt.
— De méltóságod vértik...
— Vagy ugy? Gyerekség!

Zsebkendőjével letörli a vért halántékáról s fölkelni iparkodik.

A fiatal ember bocsánatot kér, hogy kezét nyújtani bátorodik. Nagy vakmerőség, de mit tehetsi ily körülmények közt?

A grófné eleinte oly gögös pillantást vet rá, hogy még ebben a szelíd, szerény, alázatos emberben is fölforr a vér; hanem aztán mikor látja a grófné, hogy saját erejéből nem bír fölkelni, elfogadja, lenézően, kevélyen ugyan, de mégis elfogadja az odanyújtott kezét, hogy annak segítségével fölkapaszkodjék.

Hátraszegi fejét, összeharapja bibor ajkait. A fájdalmat akarja elfojtani, melyet e fölemelkedés okoz; de a fájdalom oly erős, hogy fölszisszen rá s visszarogya a földre. Kezével int a titkárnak, hogy hagyja, nincs tovább szükség segítségre.

A fiatal ember zavartan, tétovázva áll ott, a nélkül, hogy tudná, — mihez fogjon már most.

— Méltóságos asszonyom... — hebegi.
A grófné nem figyel rá; elfordítja arcát, melyen a fájdalom, a szegény, a harag vonaglik, lángpirosság és halálsápadtság váltják fel egymást, a nagy fekete szemek szikráznak. A büszke lélek nem tűrheti, hogy ily megalázott állapotban, fájdalomtól megtörve,

Erre Hermann szószátyárságának nevezi Szalay beszédét.

Almássy Sándor még azt hiszi, hogy a mi a borfestést illeti, arra nézve Szalay szakértőnek tekinthető.

Mire ismét Szalay állt föl, s így folytatták e kedélyes eszmecsere a ház általános derűltége közt egy darab ideig, bizonyoságot tévén a benső barátságról, mely a függetlenségi párt tagjait egybefűzi.

Helybeli gyári iparvállalataink.

(Simonffy Sámuel kir. tanácsos közigazgatási bizottsági tag jelentése a mult év második feléről.)

Simonffy Sámuel kir. tanácsos ur, mint ki már több év óta behatóan foglalkozott e tárggyal küldetett ki ismét a közigazgatási bizottság a mezőgazdasággal szoros összekötésben levő iparvállalatok működéséről az 1881. év második felében jelentést tegyen. A komoly tanulmányal és szakavatottsággal összeállított jelentés, mely a helybeli nagyobb gyári vállalatok működését és helyzetét, előnyeit és hátrányait alaposan megvilágítja, bizonyára nagy mértékben fogja érdekelni lapunk olvasóit is, annál inkább, mivel egyik legnagyobb helybeli vállalatunk: a cukorgyár, ha úgy Debreczen városában jól felfogott érdekekben is erélyesen fel nem karoltatik, válságos helyzet szelén áll, s annak megszüntése nagy csapás volna nem csak a részvényesekre nézve, kiket e vállalatnál valóban nem annyira a nyereség kilátása mint a hazai ipar felvirágoztatásának ohajtatása vezérelt, mind városunk számtalan szegény sorsu lakosára, kik ott foglalkozást és kenyeret találtak. A jelentés így hangzik:

Tekintetes közigazgatási bizottság!

A mezőgazdasággal szoros összefüggésben levő gyári vállalatokról a mult 1881-ik év második feléről következőkben terjesztem elő jelentésemet:

I-s z ó r A z „I s t v á n“ g ő z m a l o m r ó l

Az „István“ gőzmalom a mult év első felében kárral működött; a második fel év elején azonban üzlete javulásnak indult, mivel aratáskor a piacra ocsóbb buza került, s így a gyártmányok nyomott ára és kelendősége emelkedett. Ezen haszonnal összekötött munkásság azonban csak rövid időre terjedt, mert már augusztus második felében a budapesti piacon a szállítási kötésekben kifejezett élenk, sőt mondhatni szédelő üzérkedés folytán, a buza ára oly magasra szökött, hogy az csak a legmohibb eredményü terméssel lett volna indokolható.

mint segítségre szoruló győngye nőnek kell ez ember előtt megjelennie.

Oh! mint gyűlöli ezt az embert most! Ezt, a ki még most is ott mer állni előtte, mintha győngyesében gyönyörködne.

— Menjen, távozzék; mit akar még? — veti oda a szót kevély haraggal a grófné.

— De hogy hagyjam itt méltóságodat? ... ily állapotban...

— Milyen állapotban? — A grófné arca lángol. — Távozzék!

A harag, a fájdalom... isten tudja mi minden... könnyeket facsar ki szeméből. Keble hevesen nullámzik, lázas erőlködéssel próbál még egyszer fölkelni, aztán sirva visszahanyatlik.

A fiatal ember még mindig habozva áll ott, a könnyek még jobban megzavarják. Most már csak a gyenge nőt látja maga előtt, a kin segítnie kell. De hogyan?

A nap utolsó sugarai már eltűntek, gyorsan ereszkedik le az esthomály. Innen hazáig még jó messze van; ha most haza indul a titkár kocsiért, mire a kocsis megérkezik, abba bele telhetik másfél óra is. Akkorára egészen besötétedik. Nem hagyhatja itt addig egyedül a grófnét. Itt az erdőben, az ut közepén!

Talán az erdőkerülő kunyhójáig, az nincs messze, könnyebben el lehetne jutni. Onnan gyorsan hozhatna segítséget.

— Igen, igen, menjen oda, — hagyja helyben a grófné.

A büszke hölgy hangja most szelidebben, lágyabban, majdnem esdeklően hangzik.

— Menjen, kérem, menjen!

Végso erőlködéssel kissé odább vonszolja magát az ut közepéről.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A titkár.

— ELBESZÉLÉS —

VÉRTESEI ARNOLDTÓL.

(Folytatás.)

IV.

Az ifju egészen megzavarodva forgatja fejében a leány mondatát, de nem érti. Nem bírja elképzelni, mi az az alattomos dolog, a mivel a komorna vádolta őt. Végre is valami cselédléptyka, gondolja magában, nem érdemes, hogy tovább törje rajta a fejét. De nyugtalan, izgatott azért mégis.

Az ebédet szobájában tálták föl s ott költi el a vacsorát is magányosan. De ez máskor is megtörtént már, ha a gróf ur nem volt otthon. A méltóságos grófnének feje fájt, hallja a szolgálóktól.

A fejfájás bizonyosan másnap is eltart mert másnap ismét magányos ebédre van kárhoztatva a titkár ur. Delután egy kis szorakozást keresve, mert nincs egyéb dolga, az erdőbe sétál. Ott leheveredik a gyeprre s elgondolkozik kissé a maga dolgáról, bajáról.

Ezt a bizonytalan állapotot megsokalta már. Így a nagy urak pillanatnyi tetszésétől függni nem igen kellemes helyzet. Már a harmadik helyen van mint titkár s ki tudja, ez is meddig tart. Szeretne már valami biztos állást, valami állandót, egy kis családi tűzhelyet a saját számára, hogy magához vehetné öreg édes anyját, meg leány testvérét, aztán később még egy kedves kis feleséget is szerezni hozzájuk.

Gondolatai nem kalandoznak nagyon mes-

ze; kevéssel beéri, boldog tudna lenni egy szerető kis körben is, hol édes anyja mosolygva állna mellette s egy szép kis feleség gyöngéden öleli karja fonódnék nyaka körül.

— Bohóság! Még korán van arra gondolni, — rebegi magában s kibontakozik az édes álmodozások közül.

Esteledni kezd már, hazafelé indul. Az erdő csöndes, alig susognak fent a lombok, csak egy-egy fészkebe ropogó madár zaja hallatszik. Az ifju felsóhajt: hej! ha neki is volna már fészke, a hol hű szerető párja várna rá! Incelkedve villan át a sűrűsében a lehunyt napnak egy-egy sugára, épen mintha csak egy ragyogó nő szem kandikálna át.

Most egyszerre lódobogás hallatszik. A kanyarulat eltakarja ugyan, nem láthatni, hogy ki az; de a titkár ur úgy hiszi, hogy kitálatla. Ki lehetne más, mint a grófné? No lám, hát elmúlt már a fejfájás?

Az ifju, — maga sem tudja: miért? — hirtelen a sűrűségbe vonul. Nem akar találkozni a kevély hölgygel, ki alázatos köszönését néha még egy fejbőlentéssel sem kegyeskedik fogadni.

Alig húzódott felre Molnár Lajos, ime már ott rohan száguldó paripáján a grófné, büszke arca kigyulladva a lovaglás hevétől. Az ifju bámulattal és félelemmel tekint a kevély amazonra. Olyan különös, szorongó érzés ez, melyet szinte szegély, de nem tehet róla.

Ugy rémlik neki, mintha a grófné büszke villogó szemei reá volnának irányozva. Beljebb akar húzódni, jobban el akar rejtőzni, de a mint megmozdul, recsegye törnek szét háta mögött egy száraz bokor ágai. A esörtetésre megrezzen a ló füleit hegyezi, ágaskodik, vad ijedséggel szöki egyet s a lovagló hölgy a nyeregből a földre hull.

A magas buzaár, a lisztárának párhuzamos emelésével a malmok nem követhettek, mert a magas árú liszt vásárlására nézve a kereskedők és fogyasztók vételkedése teljesen megszűnt.

Ily körülmények közt a lisztgyártás csak tetemes veszteség mellett lett volna tovább folytatható, ha segítségére közbe nem jött azon esemény, hogy a budapesti piacon a buza magas árával folytatott üzérkedés Octóberben hanyatlott s ennek folytán a buza ára tetemesen bukkott, úgy hogy míg augusztus végén a tiszavideki jó buza méter mázsánként 14 forinton felül is fizetett később ugyanaz 13 forintot sőt alább is kapható volt.

Ez esemény a malmok veszélyes helyzetét javította ugyan, de teljes feloldulást és elegendő üzleti állapotot többé nem teremtett, mert az indokolatlan üzérkedés következtében belföldön a vevők bizalma a gyártmányokra nézve teljesen megszűnt, külföldre pedig a magas bekerülési ár miatt a gyártmányok használatát kiküszöbölték nem voltak s ennek folytán a különben is a tulgyártás bajaival küszködő hazai malmok kényseritve voltak a belföldön egymás ellen versenyezni, a haza fogyasztás által igénybe nem vett feles mennyiségű lisztet pedig a külföldi piacokon koronként kárral is elveszthették.

Ezen rendszeretlen állapothoz még két tényező járult, egyik, hogy Romániában a múlt évben rossz termés volt s így onnan a kevesrehoz szükséges olcsóbb búzát behozni nem lehetett; másik, hogy a helybeli és közel vidéki község a liszt magas ára miatt, a simán őrlött korpás liszt használatára tért át, mely kezdetleges őrlési állapotra visszatéréssel, a míg magának előnyt nem szerzett, addig a liszt gyártását és fogyasztását tetemesen megrontotta.

Az „István“ gőzmalom ily körülmények közt az aratás után is csak az egyik újabb műmalommal folytatott munkásságát november közepéig, a midőn a 10 év óta folytonos használatban lévő 15) löreji gőzgép főtengelyén a már régebben eszlett repedés oly terjedelmet vett, hogy a gép további működését nagyobb törési veszély kikerülése tekintetéből — megszüntetni és az őrlést a régi kisebb malomba átteni szükségesnek mutatkozott, mely ott egyelőre addig folytatták, míg az előrelátásból már régebben megrendelt és a brüni gépgyárban készen tartott új tengelyt a használatra megtartott régi fogantyúkkal teljesen felszerelve megérkeztek.

A múlt 1881-ik évi gyári munkásság, egy malommal, 24. órával számított 226. munka napon által következett eredményt mutat.

Műszerte őrlötetett összesen 145,762. m. m 66 kilo buza Simalisztte őrlötetett 5760. Együtt 151,522. m. m. 66 kilo buza.

A közönség által beadott különféle élet-neműekből sima lisztet őrlötetett 16,291 m. m. 9 kgr. Összes őrlés 1881-ik évben 167,813. m. m. 75 kgr.

A társulat az 1881-ik évben felőlött buzaért összesen 1,784,945 frt 63 kr vetelért fizetett.

A múlt évi számadások lezárása és a mérleg összeállításra most van munkálatban, az eddigi előleges számításokból az tűnik ki, hogy oly csekély nyereség tehető kilátásba, mely a vállalatba fektetett nagy tőkét és az üzletvitelében kifejtett gondos munkásságot tekintve: aránytalanul mondható.

A mostoha üzlet, és kereskedelmi viszonyok közt elődázhatatlannak mutatkozott a nagyobb összegbe kerülő beruházási javítás és gépjáratás szükségese, s így azon célból, hogy egy részről a gyártmány tökéletesbítésék másrésztől az előállítás költsége apasztassanak: a társulat igazgatósága közelebb a brüni gépgyártól egy 300. löreji gőzgépet és egy új kazant rendelt meg, melynek felállítását és forgalomba hozatálát folyó évi aratásra biztos kilátásba van helyezve.

Ezen új beruházás — mire nézve a múlt 1881-ik évi febr. 27-én tartott rendes közgyűlés az engedélyt az igazgatóságnak előlegesen megadta, — mintegy 40,000 forintba kerül.

Már a múlt 1881-ik év elején volt szerencsém bejelenteni, hogy az „István“ gőzmalom társulat, a malom telken egy kellőleg felszerelt gépműhelyt állított fel, és gőzróval hajtott gépekkel és szerszámokkal szereltetett fel azon célból, hogy egyrésztől a társulat malmaiban szükséges gépjáratásokat helyben eszközölhesse, másrésztől a társulattal külföldben is üzleti összeköttetésben lévő természetők gazdasági és hazai gépeit jól, gyorsan és jutányos áron kijavíthassa, esetleg új eszközöket és gépeket is készíthessen.

A gépműhely működéséről a közönség körlevelében értesített, és munkáját — különösen gőzmozdonyok javítására a múlt évben többen igénybe vették.

A helybeli iparos ifjuság által a múlt évi augusztusban rendezett kiállításon az „István“ gőzmalom gépműhelye, egy 4 ló erejű, hordozható fenálló gőzgépet, egy zsáktöltő gépet, egy ezélszerű szőlődarálót és sajtot s végre egy mangurót állított ki, s ezen gépek a bíráló bizottság által — a jó és jutányos munkáért — díszoklevéllel tüntették ki, és a gőzgép kivételével meg is vették, és az olta ilyenekre több rendbeli megrendelések is tetettek.

A társulati gépműhely munkásságának jövőbeni kifejtésére nagy előny mutatkozik azon körülményben hogy Szilágyi József helybeli rézműves, még a folyó évben egy vasöntődet akar forgalomba hozni, s így azon vasöntvények, melyeket eddig a felső magyarországi és budapesti gyárakban kellett megrendelni, ezután itt helyben jól és gyorsan készíthetnek.

Felemlítendőnek tartom, hogy a m. kir. állam vasutak igazgatósága a buza és liszt szállítás díját mult évi szeptembertől kezdve tetemesen leszállította mivel azonban ezen díjmérséklet Budapest felé irányozva lett megállapítva; főleg az ottani malmoknak és kereskedelemlnek vált előnyére, míg a vidéki malmok részére az által elért előny igen csekély lett.

Végre a hazai malomipart illetőleg fájdalommal kell bejelentem, hogy mivel az Oroszország és Amerika piactól behozatala folytán a nyugati és északi piactokon a buza ára már évek óta aránylag olcsóbb mint Magyarországon; mivel továbbá Németországban és Angliában a malmok berendezése közelebb tökéletesbítették, és a Magyarországi gépgyárak és gépszerműnökök által épen oly műszerekkel szereltettek fel, melyekkel eddig egyedül a magyar malmok voltak ellátva, végre a Németországba szállított a magas beviteli vám, — métermázsánként 3 márk az az 1 1/2 forint aranyban — csak nem lehetetlenül teszi: az eddig világszerte legjobbnak tartott Magyarországi liszt a külföldi piactokon mindinkább nélkülözhetővé válik és a Magyarországi malmoknak külföldi kereskedelmi tere évről évre szűkebb körre szorul!

(Folyt. köv.)

Szerb királyság.

Milan fejedelemnek szerb királylyá való proklamálását egyhangulag kedvezően fogadják a magyarországi hírlapok.

A magyar közvélemény megtudja külön bözteni az egyes zsláv fajok érdekeit a panszláv kalandorok törekvéseitől és úgy véljük, Szerbia rangemlése, a mennyiben Szerbia önállósításának és a szerb nemzet egyeni fejlődésének egyik biztosítékát képezi, az orosz panszlavizmus unifikáló és forradalmi ábrándjai ellen, jóakaró hangulattal fog találkozni, nemcsak monarchiának, hanem mindama nyugati hatalmak részéről is, melyek a panszlavizmusban a törvényes rend és béke ellenségeit látják.

anyira kívánod. Ambar Carral beszéltünk össze, de lemondok.

— Tehát öltözz fel, de gyorsan, még öt percnyi időnk van.

Mande hallá, midőn ferje egy szolgát a lemondási üzenettel Carrhoz küldött, ő leült és férjére várt. Még mindig félgyszabban volt; ferje, mint eddig, nem tette le gyászát s ő sokkal inkább gyászolta Eduardot, mint bárki is.

A férfi és Carr közti viszonyt most már csendesen elnézte. Hogy férje mielőbb kiszabaduljon e bonyolodott ügyből, lelkeből óhajtott, s hogy ehhez törvényes segély szükséges, azt értette, azért hunyt tehát a Carr látogatásánál szemet, a mint mondaní szokás, sőt annyira ment, hogy egy ily alkalommal egy csésze theát is küldött neki. De dacára mindezeknek, mostani hazajövetelükkor legkevésbé sem volt arra elkészülve, hogy az ügyvédet ott találja.

Öt ferje elkísérte az említett ebédhez, de ott úgy viselte magát, mintha lelke az antipodoknál barangolna. Aztán még egy pár társaságot kerestek fel, s csak aztán, körülbelől egy óraker térték haza. Carr ott volt s a grófra várt.

— Carr ur kíván önnel beszélni mylord? — mondá Hedges a grófnak, — az étteremben várakozik.

— Carr ur! most. A gróf e pillanatban épen a lámpa mellett állt és egészen megvilágítá arcát. A látogatások alatt kissé elszórakozott és hazajöttükkor kedélyesen beszélt nejevel. Most azonban rögtön oly változás történt vele, mely neje figyelmét el nem kerülte, a mosoly arczán ijedség és félelemre változott.

A gróf az étterembe ment, neje követte.

Hogy Milan fejedelem a mostani kormány alatt proklamálott királylyá, azt monarchiánk joggal kedvező jelnek tekintheti. Leginkább e kormány ismerte fel a fejedelemmel együtt azon fontos érdekeket, melyek Szerbiának az őszinte loyaltást parancsolják Ausztria Magyarország iránt; e kormány erélylyel lépett a praktikus és Szerbia javát valóban előmozdító politika terére, midőn megkötötte a kereskedelmi és vasúti szerződést monarchiánkkal; e kormány képviseli a józan felfogást a Riszticek és Csernajewek felforgató politikájával szemben. Egy ily szellemben kormányzott loyális szerb királyság ellen monarchiánknak, mely a balkánfélszigeti államok önállósításának sohasem állott utjában, nem lehet kifogása és azon reményben, hogy Szerbia kitartással követendi mostani útját, ismétellen barátilag üdvözljük az új királyságot.

Belgrádban a királyi tiszteletére nagy ünnepek rendeztetnek melyek 3 napig tartanak. Milan király koronázása után körutra indul. Új rend fog alapíttatni. A királyi civil-listája 1 millió frankra fog fölemelkedni.

Az ártatlanul elítéltekről.

E napokban az osztrák képviselőházban egy indítvány terjesztett elő, mely szerint az ártatlanul elítéltek számára egy bizonyos elégtétel biztosíttassék. Az indítványt előterjesztő képviselő ez alkalommal valóban megdöbbenő eseket idézett, melyekből kitűnik, hogy ártatlanul elítéltek évekig sanyarogtak különböző fogházakban, míg ártatlanságuk napfényre került; és hogy mennyi családi élet boldogsága lett teljesen tökéltetve.

Hogy az elégtétel miben álljon, az még vita tárgyát nem képezte, de valószínűleg arra fog kilyukadni, hogy az olyan szerencsétlen az államtól csekély pénzegegyben fog részesülni Szándékosan mondom e szót: „csekély“ mert az államhatalom tudvalegőleg nem rendelkezik annyi vagyonnal, hogy fényes vagyoni elégteltet nyújthasson; de másrésztől azon alapos kifogással lehet, hogy az elítélés nem törvénybíráktól, hanem az esküdtsektől ered, tehát viseljek a költséget azon esküdték, kiknek verditjuk következtében az ítélet hozott. Eltekintve attól, hogy az „errare humanum“ épen úgy előfordulhat az esküdtsekkéknél mint a törvényszékekkel, a pénzbeli elégteltet — plane ha végkiegítésből állana — elegendőnek nem találom, hanem sokkal czelszerűbb elégteltet lenne az, hogyha az ártatlanul elítelt számára évi nyugdíj biztosíttatnék, azonfelül, mint az igazságszolgáltatás martyra kitüntetésben is részesülne.

Francoországi a jelen század első felében valóságos népünnepeket rendeztek az ártatlanul elítéltek kiszabadulásakor. Angliában pedig a lord major nyilvános ülésen az összes bírói tagok jelenlétében ékes szavakkal szokta még most is kifejezni sajnálatát az igazság tévedése fölött és ritkán mulasztja el, hogy dugszadg bírótársai között gyűjtést ne rendezze az ártatlanul elítelt számára, mely rendszeren oly összeget eredményez, hogy abból az illető tisztességesen megélhet.

A fentérintett indítványnak megtételére az általánosan ismert Steiner Katharina esete szolgált okul, ki ezelőtt mintegy három évvel halálra ítéltetett, de a semmitőszék — a mi annak idején nagy feltűnést keltett — a büntetést hat évi fegyházra változtatta; alig egy hónapja bizonyos Waschauer önmaga ellen feljelentést tett és bevallotta, hogy ő követte a büntényt, s a mint az eddigi vizsgálatból kiderült, a feljelentés valamint Steiner Katharina ártatlansága valódnak bizonyult, minek következtében Waschauer vád alá helyzetett, ellenben Steiner szabadon bocsátatott. Milyen elégteltet fog vajon most a kiszabadult nő nyerni? Egy bécsi tanár felolvasást tartott

— Hogyan Carr! te itt vagy? — kiáltá rémülve.

Carr meghajtá magát a grófné előtt s tréfára akarta fordítani a dolgot. — Ha már oly soká vártam, — mondá, — úgy gondoltam, hogy hazajöttödet is bevárhatom, miután minden perczen megjöhettél; aztán én semmit sem vesztek, mert reám nem vár szerető feleség.

— Szolgámat hozzád küldtem.

— Igen; épen azért jöttem magam. Pár szót akarok neked mondani, miután hónap nem leszek hóm.

— Akarsz valamit enni?

— Semmit sem. Hedges már minden széppel és jóval megkínált, de én visszaütasítam. Emlékezhetel, hogy ebéd után semmit sem szoktam enni, legfeljebb egy pár csésze theát iszom meg. E rendszer mellett aztán tiszta fejjel ebéd az ember.

Ezután egy kis szünet állt be. A grófné jól tudta, hogy ő itt felesleges és az ő jelenlétében nem mondja el Carr azt a „pár szót.“ E titkolózás megfoghatatlannak tűnt fel előtte, s nem kevésbé érzé magát e mellőztetésért sértve.

— Carr ur, ön nem akarja azon pár szót jelenlétében elmondani?

Világosan kitűnt, hogy úgy volt — és dacára annak, hogy Carr igen kitünő védő volt, most mégis annyira meglepte őt a grófné kérdése, hogy nem találta fel hirtelen magát.

— On valami újat hallott a pórról és azt férjemmel közölni akarja? Nem látom át, miért rejtegetik ezt előttem.

A gróf neje mögött állt s Carrra oly kérő szemekkel nézett, mely világosan ezt jelenté: „Hadd őt tévedésében.“ Carr nem felelt, csak mosolygott.

— Mennyire megy a követelt összeg?

javára, melynek néhány száz forint lett az eredménye, alkalmasint fog még akadni néhány nemeslelkű ember, ki segíyezni fogja; de — ha önzetes — az alamizsnát könnyen visszautasíthatja. A véletlenség a legfényesebb elégteltet szolgálatna, ha t. i. a legközelebb 4—5 évi börtönrre ítélt édes anya védőjének kérelmére megkegylemeztenék, ugys annak kiállítására ajánkozott az ártatlanul elítelt leánya Katharina. Végre szükség lenne, különösen Ausztriában, hol leggyakrabban fordulnak elő téves elítélések, az esküdtseki intézményt revisió alá venni és mindazon esetekben, melyekben vádlottak esküdtsek elé állíttatnak, az előnyozási bizonyítékokat, valamint a vádala helyezési határozatot felsőbb bíróságiilag is megvizsgálatni; mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy rovvót életű egének, vagy visszaeső bűnösöknel a gyanu nagyon könnyen befészkelheti magát az esküdt uraknál.

Sorger József, ügyvéd.

Az ideji tél.

A jelenlegi tél abnormis időjárása természetesen a legnagyobb mérvben költötte fel azon közönség érdekeltségét, melynek jóléte, sőt mondhatni existenciája az időjárás viszonyoktól függ.

A legellentétesebb nézeteket lehet hallani a jelenlegi időjárásról, úgy szólván, a hány ember, annyifele a nézet és csak egyben értenek egyet, t. i. arra nézve, hogy „de már ilyen tél nem volt.“ Epen ez utolsó állítás bizonyítja, hogy a nagy tömegnek mily rövid az emlékező tehetése. Igaz, hogy az időjárás abnormis, tehát valami nem rendes, de ez még nem jelenti, hogy „ilyen még nem volt.“ Volt már ilyen nyhe tél akárhány és ezek közt nem egy, mely enyhesegre felülmulta a jelenlegit is. Az időjárás viszonyok fel vannak jegyezve teljes 7 század óta és e feljegyzésekből láthatjuk, hogy nem volt egy csodálatos tél. Igy 1172. telen valamennyi fa virágzott és a madarak februárban költöttek ki fiaikat. Még melegebb tél volt 1289-ben, a krónika szerint ez esztendőben tel nem is volt. 1421-ben a fák márcziusban virágoztak, a szőlő áprilisban, ugyan e hónapban megérett a cseresznye és májusban volt már érett szőlő. 1538. januáriusban a kertekben virágozott minden és 1572-ben ismétlődött e jelenség. Rendkívüli telekben legduszadabb volt a 17. század, mert 1607., 1609., 1613., 1659-ben nem volt sem hideg, sem hó és 1690-ről bezelők, hogy nem is futóttek. E jelenségek ismétlődtek 1781., 1807. és 1823-ban, ez évek is, úgy szólván, tel nélkül folytak le. Látjuk tehát, hogy a jelenlegi tél épen nem mondható páratlannak, mert voltak enyhébb elődei is.

E kérdésnél azonban sokkal fontosabb az a másik: vajjon a mezőgazdaságra nézve előnyös vagy hátrányos lesz-e az abnormis időjárás. Erre nézve is eltérők a nézetek, bár a mi nézetünk szerint a dolog meglehetősen egyszerű. A föltétlenül szükségesnek tartott hőlepelnek a részbeni trágyázás mellett nincs más hivatása, mint a hideg ellen védeni a vetést, melegen tart szántóföldet és rétet, nagy mennyiségben nyujt nedvességet és megakadályozza a fagy által még elősegített kiszáradást. Az eddig felöltet teli hónapok alatt azonban említésre méltó hideg nem volt és a légmérő talán egyszer sem szállt a fagypontra alá, így a hőlepel létezése vagy hiányzása teljesen közömbös dolog, és ha a jelenlegi időjárás viszonyok a még csak rövid ideig tartó télen nem változnak, biztosan lehetünk az iránt, hogy a vetésekben nem esik kár, sőt minden jel arra mutat, hogy nemesak kedvező, hanem korai aratásunk is lesz, mert majd minden felől jelentik, hogy a teli vetések szépek, erőteljesek és egészségesek.

Egész másképp áll a dolog, ha tekintetbe vesszük az említett szárazságot; az minden-

— Hm! — viszonzá most készséggel Carr, mert erre minden lelkifurdalás nélkül felelhetett, — tizezer font.

— Tizezer font! — ismétlé a grófné. — Talán csak van lelkők! Ennek felét sem kapják meg. Ily esetekben — házassági ígéret megszegésénél — sohasem adatik meg a kívánt összeg. Ugy van-e?

— Legalább nem mindig.

Mosolyogva hagyta el erre Mande a szobát, tovább már úgy sem maradtatott, talán azt is gondolta, hogy e két barátunk még fontosabb közleni valója is van, mint ezen pör.

— Nos Carr, — kezdé a gróf halk hangon, az asztalnál helyet foglalva, miután előbb az ajtó bezárta.

— Ma delután kaptam e levelet, — felelt amaz, tárczájából egy levelet kihuzva. — Meglehetősen kiélejtő.

— En azt igen kiélejtőnek tartom, — mondá a gróf, miután azt végig futotta — Gondoltam, hogy eszre tér. Ha már egyszer megtörtént, úgy sem lehet rajta segíteni, és ha nyilvánosságra hozza is a dolgot, még sem segít rajta. En mandeért kértém őt a hallgatásra. Ha elevellel bűnhődnek is érte, az még sem fordítana a dolgon, s ha beperelne, talán felmentetnék, vagy ha nem is, változtatna-e az valamit a multon?

— En szinte ezt írárn neki, csakhogy ügyletiesebb hangon. Ott a kérsről nem volt semmi szó. A keresztényeni szeretet s az elevelt teljesen kihagytam, csak azt kérdém, mit remél a felhedezés által nyerni és rávisz-e lelke, hogy egészen ártatlan egéneknek oly nagy bánatot szerzezen?

(Folyt. köv.)

Elster balgasága.

Angol regény.

Irta: Mrs. Wood Henry.

Fordította: T. M.-né.

MÁSODIK KÖTET.

VII. FEJEZET.

Egy titkos gond.

(Folytatás.)

Mande elnevette magát — Ugy látszik mostani viseletök által végre kijozanítanak régi szerelmedből.

— Mily viselettel? — kerde férje; de mint látszott, nem oda gondolt.

— Te álmoldol Perczival. A per.

— Ah igen; — természetesen.

— Tudod már az összeget, melyet kárpótlásul követelnek?

Férje megcsóválta fejét. — Te megígérted Mande, hogy sohasem fogsz e tárgyról beszélni.

— De szükséges beszélmem, ha minden nyugalmadat e tárgynak aldozod. Nem hiszem, hogy valaki úgy megváltozhassek, mint te azon este óta. Ohajtanám, hogy már az az egész dolog elmúlna, még ha tárczát rovására történeki is. Jöjj velem a mai ebédhez; — engem tökéletesen betegge tesz, hogy mindég egyedül kell menni s téged kimenteni.

— Csak tudnám, hogy mi czelszerűbb és mit szabad tenni? — gondola a gróf. — Övegetem nem mutathatom magam oldala mellett; ha karomon van és valakivel találkozom, azt hiszem, amaz tudja, mily ember vagyok, és hogy felhasználom tudatlanságát. Azonban nejenek ezt válaszolta:

— Jó, tehát ma veled megyek, mivel

esetre igen jelentős. Hogy a vető alatt több nedvesség segitelen, de erre közönsémi meleg kivételével a száraz tenni az 1882-iki melyet a jelenlegi férégek el nem pusztítottak. Mindent megden optimizmus uolhatunk, ha számtik egy utóval vagyben az idei enyhe

— Sorozás a ben. Városunkban innen az első oronai bizottsági elnö ezredes, sorozótis hadnagy. — Er hol a sorozás f. l. lag. A további m alapítva: Szék D e r e c s k e m l a d a n y (nádud április 2-ig, H. S íg, B.-U. J v a r o B ő s z ő r m é n y 15—18-ig, H.-B rás) április 19—23—25-ig, H.-D o M i c s k e április 23—26-ig. — A felosztás váltás, díjai ut, a további működés mártius 10—17-ig mártius 19—24-ig mártius 25—27-ig április 5-ig, S M i c s k e április 23—26-ig.

— A felosztás váltás, díjai ut, a további működés mártius 10—17-ig mártius 19—24-ig mártius 25—27-ig április 5-ig, S M i c s k e április 23—26-ig.

— Meghívás c z e n m o n o g társadalmi köréb 11-én szombaton nagy tanácsmunka tatik. Ez alkalom a sajtó által leve népszerűség jellem kaszából egy rész női, mint a férfija Debreczenben c z e n m o n o g

— A város hogy azon szem az építésknél egjedje meg. A ház előtt, oly utóhatól széles melyen az egész tolongás, nem közönség hátrányosára az utcát. anyagokkal borít volna ezen 329. építkezéshez sz hat nem egy val elég tágas ily a egyesek kényelm vednek. S milyen környéke, menn egészség hátrás szomoruan tapasztalunk a rendőrség felépült házak e az illető építők gödrök, halmok.

— Közön ros ifjuság önkés nek a helybeli debreczeni iparintot, az iparezet 10 frtot vollyért fogadják a köszönetemet. tárnok.

— Myllt Tisztelt vendég tozó közönség idegszereplési cymegoldván, mű is felvünd, méltán híres a „Othello“-t közönség. melyt eszték szelátogató.

— A nőeg közcsoará, a hiba folytan kiróly 3 úveg ma 1 kilogramm rances, Varga L 1 kilogramm tlyeket felszálaltet a rendezés.

— H. Dar vengének jutal fog kerülni: „d u s n ő“ czimű méltó elismerés czeit s azért szombatn Da szígn megölti

— Nagy

esetre igen jelentékeny és csak ritkán fordul elő. Hogy a vetéseknél teli vegetációjuk alatt több nedvességre volt szükségük, az kétségtelen, de erre nézve is kisegítettek az időközönkénti meleg esőzések és egyes területek kivételével a szárazság sem fog lényeges kárt tenni az 1882-iki termésben. Az egyedüli kár, melyet a jelenlegi tél okozott, a különböző férgek el nem pusztulásában rejlik. Mindent meg egyszer összegezve, minden optimizmus nélkül jó és korai aratást jósolhatunk, ha számításainkat halomra nem döntik egy utólag vagy késői fagyok, mely esetben az idej enyhe tél nem igen fogjuk dicserni. M. P.

Napi hírek.

Sorozás a 39-ik gyalogezred kerületében. Városunkban ma fejezték be a sorozást, innen az első sorozó bizottság, melynek katonai bizottsági elnöke Ogródowicz Ödön ezredes, sorozótiszte pedig Herschkovicz I. hadnagy. — Erőműhelyfalvára indul hol a sorozás f. hó 10-től 14-ig tart bezárólag. A további működési terv így van megállapítva: Székelyhid mártius 16—20-ig Derecske mártius 22—26-ig, Püspökfalva (nádudvari kerület) mártius 28-tól április 2-ig, H. Szoboszló április 4—6-ig, B. Ujvároson április 8—13-ig, H. Bősörmeny (Bősörmenyi járás) április 15—18-ig, H. Bősörmeny (hadházi járás) április 19—21-ig, H. Nánás április 23—25-ig, H. Dorogh április 27—29-ig. — A második sorozó bizottság Thanböck Gyula százados elnöke alatt ma Nagy-Kállón fejezte be a sorozást; a további működési terve ez: Nyir-Bátor mártius 10—17-ig, Nagy-Károly (járás) mártius 19—24-ig, Nagy-Károly (város) mártius 25—27-ig, Tasnád mártius 29-től április 5-ig, Sz. Cseh április 8—15-ig, Micske április 19—21-ig, Margitta április 23—26-ig.

A felosztott bellegelő föld-illetmények váltásig, díjjai után a kamatok felvételek előre lépén fizetendők, mivel a kamat hátralekötés felszámolása meg nem engedhető: az illetők azon kamatoknak pontos fizetésére a törvényes következmények terhe alatt ismételve figyelmeztetnek s felhívják. Debreczen, 1882. március 3. A városi tanács.

Meghívás. Tekintettel a Debreczen Monographiaja iránt városunk társadalmi körében létező érdeklődésre f. hó 11-én szombaton d. u. 5 órakor a váróháza nagy tanácstermében nyilvános ifjelölvasás tartatik. Ez alkalommal Dr. Zelizy Dániel a sajtó alatt levő könyv ösmertetése után a népesség jellem rajzát magában foglaló szakaszról egy részt fog felolvasni Mire egy női, mint a férfi közönséget tiszteltet meghívja Debreczenben 1882. Mártius 7-én Debreczen Monographiajának kiadóköré.

A városi rendőrséget figyelmeztetjük, hogy azon szembeöltő mulasztás okát melyeket az építéseknek elkövetnek ne túsje s ne engedje meg. A nagy csapó-utcazi 329. számú ház előtt, oly utcán melyen legszűkebb, s alig öt-hat öl széles, s oly közlekedési vonalon, melyen az egész városban talán legnagyobb a tolongás, nem kellene megengedni, hogy a közönség hátrányára s a közlekedés akadályozására az utcázt oly nagy mennyiségű építési anyagokkal borítsák el. És még hozzá ha nem volna ezen 329. számú háznak udvara hol az építkezéshez szükséges tér hiányozna! De hát nem úgy van, mert ezen háznak udvara elég tágas ily anyaghalmoz befogadására — s egyesek kényelme végett a közönség nem szenvedhet. S milyen azután az ily téglahalmaz környéke, mennyire a köztisztaság és közegészség hátrányára van az — ezt mindenki szomorúan tapasztalhatja. Végre figyelmeztetjük a rendőrséget hogy ismerkedjék hogy ily félepült házak előtti tér ismét kiegyenlítettsek az illető építők által — s ne maradjanak ott gödrök, halmok. (Beküldetett.)

Köszönő nyilváníítás. A debreczeni iparos ifjuság önképző és betegsegélyző egyesületének a helybeli asztalos partársulat 5 frot, a debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank 20 forintot, az iparegyesületi takaréki és hitelintézet 10 frot voltak szivesek adományozni, melyért fogadják az egytel nevében nyilvánított köszönetemet. Mayer Ferencz, egyleti pénztárnok.

Myilt kérelem E. Kovács Gyula urhoz. Tisztelt vendégmestér! A debreczeni műpártoló közönség igen szivesen venné, ha ön vendégzereplési ciklusát néhány előadással még megtoldván, műsorába a „Proletárok”-at is felvenné, melyben Timót Pál önének oly méltán híres alakítása. — Bucsuzól pedig „Othello”-t óhajtaná meg egyszer látni a közönség, melynek ön oly felejthetetlen élvezetes esteket szerzett. — Több színházlátogató.

A négyelet által február 3-án tartott közcavosára, a közölt adakozók névsorából hiba folytán kimaradtak: id. Stenczinger Károly 3 úveg magyarári, id. Stenczinger Károly 1 kilogramm malaga, Kohn testvérek 10 narancs, Varga Lajos 25 citrom, Buday Józsefnél 1 kilogramm thea-stemény adományauk. Melyeket felszólalás folytán, készséggel közzétet a rendezőség.

H. Dancz Ninának, közönségünk kedvencének jutalomjátéka szombaton lesz. Szinre fog kerülni: „Királyleány, mint koldusdúsó” című hatásos dráma. Közönségünk méltó elismerésben szokta részesíteni kedvenczeit s azért kétségtelenül hisszük, hogy szombaton Dancz Nina jutalomjátékára szinje megtölti a színház nézőterét.

Nagy Jakab tilinkó művész szomba-

ton tartandó hangversenyének igen érdekes műsorozata következő: 1. Egyveleg ábránd, „Hymnusz”, „Szózat” és Lengyel dalok felett, előadja tilinkón Nagy Jakab, 2. Repülj fecském”, népdal feletti való ábránd és Katicza esárdás szerző és előadja tilinkón Nagy Jakab, 3. „Velencei karneval”, változatok, szerző és előadja Nagy Jakab, 4. „Népdalok”, átírta és előadja furulyán Nagy Jakab, 5. A „Hátszegvidéki román juhászt közelről és távolból hallgatja a vándor, 6. „Népdalok”, és a fülemilék a Margit szigeten, előbbi átírta, utóbbit szerző és előadja Nagy Jakab. A hangverseny a főiskolai énekeremben tartatik meg és délután 3 órakor kezdődik. Belépti díj személyenként 50 kr. Ajánljuk a derek agg művészt közönségünk figyelmébe

Köszönetnyilváníítás. Nem mulasztatom el legmelyebb köszönetemet e téren is kifejezni az Iparos ifjusági egyesület dalkörének azon szives készségért melylyel kedves gyermekünk végtszteségételen való megjelenésével bánatunkat elviselhetőbb tenni igyekezett, valamint a nagyérdemű közönség is fogadja becses megjelenésért forró köszönetünket. Debreczen, 1882. Márcz. 8. J. Öry József, ugy magam, mint családomb nevében is.

A királyné tegnap érkezett Angolországból Párisba. A francia fővárosban ő felsége 14-ig fog időzni. 15-én reggel érkezik Münchenbe, az nap estig marad ott, azután tovább utazik Bécsbe, hová 16-án reggel érkezik meg.

A leghizelgőbb kritika Munkácsy képeről. Mindazon magasztalások között, melyekkel a „Krisztus Pilatus előtt” című festményt az egész európai sajtó elhalmozta, kétségkívül az a legtalálóbb és legészintebb, melyet ma mondott egy kicsi, négy éves fiúcska. Horváth Gyula országgyűlési képviselő ma nézte meg a képet és magával vitte a kis fiát is. A mint belepnek a terembe, a felhomály kissé megzavarja a gyermeket, s a közönség bámuló csoportjait szemlélteti, néz ide is oda is mindele, s egyszer megszólal: „Hát hol a kép?” — „Hiszen ez az, ott a falon”, mondják és mutogatják neki. De az okoskodó kis bunfordi nem kapacizálható egy könnyen, s így felel: „Ah! hiszen az nem kép, hanem emberek!”

Sérült vagy idegen felirattal ellátott bankjegyek. A kir. központi állampénztárhoz a különféle adóhivataloktól gyakran érkeznek sérült, vagy idegen hozzátétellel ellátott vagy egyébként külsejökben megváltoztatott bankjegyek, a pénzügyminiszter rendelkezése szerint ezentul ilyen bankjegyek az adóhivatalok által nem fogadtatnak el mert azok beváltása egyedül csak az osztrák-magyar bank intézetinél eszközölhető.

Balogh Katalin gyilkosát aligha fogják kideríteni a megtartott orvosi vizsgálat után is. Waschauer vallomását nem ismerhetik el feltétlenül, mert a vizsgálat eredményével nem áll arányban. Bécsből írják ugyanis, hogy a Balogh Kata testén megjelölt vizsgálat csak negatív eredményt tüntet föl. Kék savat nem találtak, sem afele vegyi összetételeket, melyek csak támaszpontot nyújthatnának, hogy kék sav létezhetik.

Kéz nélkül tud írni. A pozsonyi kapitányságnál egy intelligens külsejű ember jelentkezett, ki segélyt kért, hogy tovább utazhassék. Papírjaiból kintett, hogy Petzolt Henriknek nevezik és egykor a drezdai királyi törvényszéknél volt díjnok. Kezei egész a könyökig le vannak vágva és az alsó kéz, valamint az ujjak fából valók. Ha írni akar, a tollat először szájába, majd a hüvelyk-, mutató- és nagy uj közé veszi és szépen, szabályosan ír.

Hajmeresztő eset. Temesvárt vasárnap délután 2—3 óra közt egy ideglázban levő beteg őrizetlenül hagyatva, a kórház egyik ablakán kimmászott, s ma. ska-ügyességgel haladt az első emelet alig egy arasznyi szélességű párkányán, melyen azonban csakhamar fölfogván helyzetét, megállott. Most ordítani kezdett, s gőrsösen kapaszkodott a fal díszítményeibe, folyton kiabálva, hogy bátyja föbélte magát, s most ördög lett s hogy jegyesét elrabolták a rozsz emberek stb. Így egy és föld között pörén a mint az ágyból kibúj vagy 10 perczig óriási lármát csapott. Természetesen nagy bámuló tömeg csődült össze, mely minden perczben leste, mikép engednek majd a díszítmények, mikép csuszik ki a beteg remegő lába s mikép zuhan az majd le az emeletről. Végre a szemközti lakó irtalmasrendűek algyógyserzésre, Hornyiesek kihozott egy nagy létrát és lesegítette a beteget. A teljesen kimerült beteg, ki kétségbe esésében körmeit a falba beasta, leérve, összerogyott. Apolónak, kórházi felügyelőknél, orvosoknál hire hamva sem volt.

Előítélet és gyakorlatiasság. Egy new-yorki lap a következő párbeszédet közli, mely nemrég egy egyházi község előljárója, s egyik tagja között folyt le: „Smith testvér, mit jelentsen ez?” — „Micsoda?” — „Hogy ön egy szerceent hoz magával a templomba?” — „Nos, ha imádkozni akar.” — „Eleg ok-e ez arra, hogy ön megsértse vele az egész gyülekezetet?” — „De ő igen művelt, és jól nevelt férfiú!” — „Hát aztán? Ha szercesen!” — „De nekem barátom.” — „Az sem menti ki.” — „Ő keresztény, és hitorszosunk.” — „Akkor menjen a szerceseniek templomába imádkozni.” — „Van öt millió dolláriji vagyon.” — „Mennyi?” — „Öt millió.” — „Ah, kedves Smith testvér, kérem önt, legyen szives engem neki bemutatni.”

A „hit” és a „tudás” A bécsi Landesgericht a múlt hóban elvi jelentőségű határozatot hozott: S hwella — Ede folyóiratát „Imland” január 17-én elköbzni rendelte a törvényszék, allitóltagos vallásháborítás miatt. A Landesgericht az ítéletet felebbezés után felülvizsgálván, megsemmisítette, azzal az indoklással, hogy a hit és a tudás, határának

fejtegetése nem csábítás a vallástalanságra, és vallásháborítást nem képezhet.

Szerajevóban az ottani kaszinóban fényes zeneestély volt, melynek jövedelmét a focsai, goradai és tarnovai kórházakban levő beteg katonák javára fogják fordítani. A hatóságok fején és az összes testületek képviselőin kívül számos és igen díszes közönség volt jelen. A hangverseny után megkezdődött a táncz, mely reggelig tartott.

Időjárás márt. 6.

Európában: a nagy légnyomás egyike (770—772) a kontinens nyugati, másika (767—769) keleti részében, a depresszió (757—759) egyike Oroszország nyugati, másika déli táján van. Az idő északon viharos csapadékkal; a többi nagyobb részben változó, kevés esővel.

Hazánkban: Többnyire nyugati és északiak mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet nagyobbodott; a légnyomás kevés kivétellel nyugaton nagyobb, feleten kisebb lett. Az idő fapal derült, éjjel borul, csapadék helyenkint kevés volt, inkább délen.

Kilátás a jövő időre: Hazánkban: Nappali derülés, éjjeli borulás várható, helyenkint kevés csapadékkal. Északkeleten éjjeli dér fnyegét.

Közc gazdaság.

A budapesti terménycsarnok távsürgönye. — Budapest márcz. 7. —

A gabnatözsdeu buza kész áruban gyengen kintatott. A tulajdonosok magasabb árakat követeltek, melyek a malmok nem voltak hajlandók megadni és így a forgalom szilárd irányzat mellett mintegy 10000 mmászára rugott.

Legmagasabb ár volt 76.4 tisztavideki buzáért 12.85 frt, legkisebb ár pedig 66.3 k. oláh buzáért 10.10 forint.

Hivatalosan jegyeztetett: Szokvány buza tavaszra 12.—12.03.

Szokvány buza őszre 10.70—10.75.

Bánsági tengeri május—juniusra 7.28—7.30.

Szokvány zab tavaszra 8.05—8.08

Piaczi árak márt. 7-én:

1 hektoliter buza	8.70—9.36
„ kétszeres	6.66—7.32
„ rozsz	5.54—6.18
„ árpa	3.54—4.40
„ zab	2.77—3.25
„ tengeri	4.85—5.54
„ köles	4.72—5.38
1 zsák köleskása	9.76
1 zsák burgonya	1.60
100 klg. szalonna	63.64.65.
100 „ háj	66.67.68.

Husarak megállapítva s bejelentve 1882. márt. 8-tól 15-ig következők: 44 Szacó Jánosnál hatvan-utca 1425. sz. alatt, 46 kr. Magyar Gábornál dedó-utca 125. sz. alatt, 50 kr Nagy Józsefnél piac 3-dik székben, Magyar Gábornál piac 1-ső székben s végre az első körszerzéken a piacon. Minden többi bejelentett mérszártszékben pedig 48 kr. Debreczen, 1882. márt. 7-en — Debreczen város kapitányi hivatala.

Kőbányai sertésüzlet A sertéskereskedelmi csarnok távirati jelen tése.

Budapest Kőbánya, márt. 7. — Az üzlet változatlan. Magyar öreg nehez 61—62, fiatal nehez 63—64 kr. közé 63—62, válogatott nehez 60—61 közép 60—62, könnyű 62.—. Romániai bakonyi közép 60—61— átmeneti, könnyű 59—60 átmeneti. Eredeti nehez 53—53 kr. átmeneti, könnyű 53 átmeneti. — Szerbiai nehez 60—átmeneti, közép 59—60 kr. átmeneti. Az árak páronkint 45 kiló és 4 százelek levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknek, melyek mint átmenetiek adatkal, a vevőnek páronkint 4 arany frt vám fejében térítettik meg.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. (A Magyar távirati iroda eredeti sürgönyei.)

Budapest, márcz. 8. (Érk. d. u. 2 ó.) A képviselőházban a pénzügyi bizottság tárgyalta és elfogadta az 1882-diki államkölségvetési törvényjavaslatot.

Budapest, márcz. 8. (Érk. d. u. 2 ó.) Az államjegyek forgalma február hó végével 312, 441, 919 frt volt. Sóbánya zálogjegyek: 99, 557, 392 frt 50 kr.

Bécs, márcz. 8. (Érk. d. u. 2 ó.) Hírek a lázadásról. Dahlen jelenti, hogy 4-én L o y százados osztályai Konjicsából elindultak Dobocaniba, hol értesült, hogy 40 felkelő aközeli pozíciókon tanyázik. A felkelőket megtámadta s háromnegyed órai harc után szétverte. Az ellenség vesztesége 3 halott és 4 sebesült. Csapatainkké valam. — J o v a n o v i c s jelenti: A 20-ik vadászszázaló 11-ik ezred egy osztályával 4-én elindulván Vidusa

Planinát kikutatták; 14 foglyot hoztak. Skodjignin mellett 4-én a csendőrök a felkelőkkel a felkelőkkel összeütköztek; utóbbiak futamodtak.

Krakkó, mácz. 8. (Érk. d. u. 2 ó.) Pétervárott a nihilisták halálraítélése izgatottságot idézett elő. — Rendőrség és diákok összeütköztek s egymá ra löttek. Két tanuló és 4 rendőr agyonlövetett.

Bécs, márt. 8. A „Pol. Corr.”-nak jelentik Belgrádból Szerbiának királysága g g emelésére vonatkozólag: A most már királylyá proclamált Milán fejedelem mult évi utazása Bécsben, Berlinben és Szent-Pétervárott semmi összeköttetésben sem állt a rangfelemelés szándékával. Milán fejedelem ezt a kérdést, bár a szerbiai közvélemény már akkor is foglalkozott vele, az illető udvaroknál szóba sem hozta. A tárgyalásokat e tekintetben Pirocsanacz miniszterelhök csak a mult ősszel kezdte meg, miután Bécsben léte alkalmával meggyőződött arról, hogy Ausztria-Magyarország a szerb népe kívánata teljesítésének nem fog utjába akadályt gördíteni, sőt a királyság haladéktalan elismerésével újabb jelét fogja adni Szerbia iránti jóindulatának.

A többi európai kormány is hajlandónak mutatkozott az elismerésre. Nehány nap előtt a szerb külügyminiszter tudatta a hatalmakkal a nemsokára bekövetkezendő eseményt, s a válaszkor ugy hangzottak hogy az elismerésről nem lehetett tovább kételkedni. Legbarátságosabban hangzott a Károlyi gróf válasza. A szerb kormánynek eleinte az volt szándéka, — hogy a királyság proclamálását az ugynevezett nagy scuptions által hajtassa végre, minthogy azonban az elismerés minden oldalról biztosítottnak látszott, a kormány engedett a skupsina óhajtatásának, hogy a királyság kikiáltása azonnal végre menjen. Három nap előtt tudatta a miniszterelnök a scuptions elnökével, hogy a nemzeti óhajtatás teljesülését semmi sem gátolja.

Az osztrák-magyar követ Kherenhüller gróf volt a legelső, — ki a királynak az osztrák-magyar uralkodó üdvözlését és elismerését átadta. — E tény Belgrádba teljesen méltányolni fogják.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

VII. Bérlet Csütörtök, márcz. 9-én 1. szám.

E. Kovács Gyula felléptével:

A férj vétke.

Vigjáték 3 felv.

Felelős szerkesztő: **Vértesi Arnold.** Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.** Kiadó: **Kutasi Imre.**

Mariskám!

Nem tudom kételyeimet le küzdeni. Könyörgök, adj csalhatatlan bizonyítékot, hogy a „fuzetet” olvastad. Mig e felől meg nem nyugtatsz, nyugalom reám nézve nem létezik.

Tudomásul.

Van szerencsém a n é. közönség becses tudomására juttatni, hogy lakasom — vagy kívánatra a házom kívül — **francia és német nyelvi tanórákat** nyitottam, hol egyszermind a **zongorázás is a legalaposabban oktattatik.**

Videki kisebb, vagy nagyobb növendékek a legutányosabb díj felszámítása mellett teljes **ellátásra elfogadtatnak.**

Bővebb felvilágosítást nyujt az intézet, Bathányi-utca, 2162. sz. Teljes tisztelettel:

Härting Terézia,

nőnevelő-intézet tulajdonos.

PÁLYAZATI HIRDETÉS.

H.-Nánás városban az aljegyzői hivatal közelebb üresedésbe jöven: felhívják mindazok, k k azon 400 frt évi fizetés és évi 100 frt lakbér-illetményvel javadalmazott s a választásról értesiten után azonnal elfogalando állomást elhnyerni óhajtják, hogy az 1871. XVIII. t. cz. 74 §-a értelmében felszerelt pályázati kérelmeket a városi polgármesterhez **toljó hó 25 ik napjára** mint legkésőbbi határidőre okvetlen adják be.

Kelt H.-Nánáson, márcz. 6. 1882. **Kállay Imre,** polgármester.

